

2017/2018. tanév
Országos írásbeli forduló

II. kategória, 9-10. évfolyam
Írásbeli feladatlap
MEGOLDÁSOK
ítemenként

Elérhető pontszám: 107 pont

Üdvözlünk, kedves Könyvtárostánár!

Néhány hasznos információ a megoldókulcs ezen változatához:

- A **megoldásokat** vastag betűvel írtuk.
- Ha többféle válasz is lehetséges, akkor azokat /-rel jelöltük.
- Ez a megoldókulcs az összes elfogadható alternatívát tartalmazza, vagyis bővebb, mint a feladatonkénti változat.
- Az aláhúzott kifejezések a kötelező tartalmi elemeket jelölik.
- Az értékeléshez szükséges minden további magyarázatot is beírtuk a megoldás alá.

A feladatlapnak ez a teljes megoldókulcsa, értékelési útmutatója. A feladatonkénti változat a könnyebb használatot segíti, csak a legszakoszerűbb, leggyakoribb válaszalternatívákat tartalmazza. A feladatonkénti változat ugyanakkor tartalmazza a feladatok teljes szövegét, az eredeti elrendezésben, ezáltal könnyíti azok áttekintését.

1. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyagegység	Tudáselem
a)	1.	helyesírási szótár / helyesírási szabályzat	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
b)	2.	A magyar helyesírás szabályai / Helyesírás Csak a pontos cím, szó szerint, névelővel.	Hivatkozás	Cím
	3.	11. kiad. / 12. kiad. Osiris kiadás esetén adat nélkül jár a pont.	Hivatkozás	Kiadásjelzés
	4.	Budapest / Bp.	Hivatkozás	Megjelenési adatok
	5.	Akadémiai Kiadó / Akadémiai / Akad. Kiad. / Osiris / bármely egyértelmű rövidítés	Hivatkozás	Megjelenési adatok
	6.	bármely valós évszám 11. kiadás esetén: 1984-2014 közötti 12. kiadás esetén: 2015- Osiris esetén: 2004-2006 közötti	Hivatkozás	Megjelenés éve
	7.	Nem ír oda nem illő adatot, és az adatsorrend, központozás, helyesírás megfelel valamely elterjedt hivatkozási stílusnak. Odaillő adat pl.: terjedelem, szerkesztő, sorozati cím, ISBN (a magyar szabvány, és nem pedig a szokások miatt) Oda nem illő adat pl.: nyomda, tördelő, szerző, sorozatszerkesztő, cop. Nincs feleslegesen ismétlődő adat. Pl.: A magyar helyesírás szabályai. 12. kiad., Budapest, Akadémiai Kiadó, 2015., 611 p. Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila: Helyesírás, (A magyar nyelv kézikönyvtára) Budapest, Osiris, 2006., 1539 p.	Hivatkozás	Központozás, forma
c)	8.	víziszonyod csak pontosan így írva	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	9.	bretagne-i csak pontosan így írva	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	10.	Modern Tengeralattjáró csak pontosan így írva	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	11.	A különírás és az egybeírás / Az idegen szavak és nevek írása	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	12.	Az idegen közsavak és tulajdonnevek írása / A tulajdonnevek	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	13.	A tulajdonnevek írása / A tulajdonnevek	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	14.	A jelentéstömörítő összetételek / Az alaki jelöletlenség mint az egybeírás forrása / A jelöletlenség	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	15.	Az idegen írásmód szerinti írás v. A toldalékok kapcsolása / A toldalékok és az összetételi utótagok kapcsolása / Toldalékok kapcsolása	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat
	16.	A címek	Dokumentumok	Kézikönyvek, egynyelvű szótárhasználat

2. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal				Tantervi tananyagegység	Tudáselem	
		<i>Az item sorszáma az összekötendő elemek között szerepel.</i>						
a)	17-18.	Szerző: Cím. <i>Folyóirat címe</i> , év. szám. oldalszám. URL, (Utolsó letöltés napja)	17.	Folyóiratcikk, internetről	18.	Mellár Mihály: Atlantisz – hol volt, hol nem volt. <i>Mikes International</i> , 2014. 1. sz. 42-53. o. URL: http://epa.oszk.hu/00000/00007/00054/pdf/EP_A00007_mikes_international_2014_01_042-053.pdf (Utolsó letöltés: 2018.01.08.)	Hivatkozás	Internetes forrás adatai
	19-20.	Szerző: Cím. In: Szerző: Cím. Hely, Kiadó, év. oldalszám.	19.	Egy mű része, nem időszaki kiadvány, nyomtatott	20.	Christie, Agatha: A tengeralattjáró tervrajza. In: Christie, Agatha: Poirot első esetei. Bp., Európa, 2008. 175-192. o.	Hivatkozás	Nem önálló mű adatai
	21-22.	Cím. Szerk./Vál./Gyűjt. Név. Hely, Kiadó, év. terjedelem	21.	Önálló mű szerző nélkül, nyomtatott	22.	Tengerek. Szerk.: Dönsz Judit és mtsi. Debrecen, Graph-Art, 2014. 63 o.	Hivatkozás	Könyv adatai
	23-24.	Szerző: Cím. Hely, Kiadó, év. terjedelem, URL, (Utolsó letöltés napja)	23.	Önálló mű szerzővel, internetről	24.	Verne Gyula: A rejtelmes sziget. Budapest, Franklin-Társulat, 2. kiad., 1886. 383 o. URL: http://mek.oszk.hu/15600/15671/pdf/15671ocr.pdf (Utolsó letöltés: 2017.12. 9.)	Hivatkozás	Internetes forrás adatai
	25-26.	Szerző: Cím. <i>Folyóirat címe</i> , év. szám. oldalszám.	25.	Folyóiratcikk, nyomtatott	26.	Kaufmann, Carol: A kincsek folyója. <i>National Geographic</i> , 1. sz. 64-71. o.	Hivatkozás	Folyóiratcikk adatai
	27-28.	Szerző: Cím. In: Szerző: Cím. Hely, Kiadó, év. oldalszám. URL, (Utolsó letöltés napja)	27.	Egy mű része, nem időszaki kiadvány, internetről	28.	Rimbaud, Arthur: A részeg hajó. In: Baudelaire, Charles – Verlaine, Paul – Rimbaud, Arthur: A romlás virágai. Antológia. Szentendre, Interpopulart, 1995. URL: http://mek.oszk.hu/00400/00477/00477.htm#d5794 (Utolsó letöltés: 2017. 12. 29.)	Hivatkozás	Internetes forrás adatai
b)	29.	év bekarikázása				Hivatkozás	Megjelenés éve	

3. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyagegység	Tudáselem
a)	30.	Athén (2)	Dokumentumok	Térképhasználat
	31.	Le Havre (4)	Dokumentumok	Térképhasználat
	32.	Vizcayai-öböl (5)	Dokumentumok	Térképhasználat
	33.	Gibraltári-szoros (7)	Dokumentumok	Térképhasználat
	34.	Jón-tenger (8)	Dokumentumok	Térképhasználat
	35.	Kréta (9)	Dokumentumok	Térképhasználat
	36.	Égei-tenger (10)	Dokumentumok	Térképhasználat
	37.	Kikládok (11)	Dokumentumok	Térképhasználat
b)	38.	Európa domborzata / Európa domborzata, vízi és ásványkincsei/ Európa. Domborzat és vízrajz / Franciaország / Franciaország és Benelux államok / Franciaország és szomszédai / Pireneusi (Ibériai)-félsziget / Az Ibériai-félsziget / Spanyolország Vagy bármely a fenti területeket megnevező cím.	Dokumentumok	Térképhasználat
c)	39.	névmutató / mutató	Dokumentumok	Kézikönyvek, mutató funkciója
	40.	tartalomjegyzék / tartalom / áttekintő térkép A fentiek közül bármely kettőért adható pont ezekre az itemekre.	Dokumentumok	Térképhasználat
d)	41.	1903	Hivatkozás	Megjelenés éve
	42.	szerzői jog Ennek meghatározása, részletesebb megfogalmazása is elfogadható.	Hivatkozás	Szerzői jog
e)	43.	Égei-tenger / 10.	Dokumentumok	Térképhasználat
	44.	Jón-tenger / 8.	Dokumentumok	Térképhasználat
	45.	Kréta / 9.	Dokumentumok	Térképhasználat
	46.	Athén / 2.	Dokumentumok	Térképhasználat
	47.	Kikládok / 11.	Dokumentumok	Térképhasználat
	48.	Ha nincs hibás, oda nem illő válasz.	Dokumentumok	Térképhasználat

4. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyag egység	Tudás elem
a)	49.	egynyelvű szótár	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
	50.	szaklexikon / általános lexikon / enciklopédia	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
	51.	kronológia	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
	52.	egynyelvű szótár / általános lexikon / szaklexikon	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
	53.	atlasz / enciklopédia	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
	54.	kétnyelvű szótár	Dokumentumok	Kézikönyv-típusok
b)	55.	1. felesleges munkát végez / ostoba cselekedet / felesleges adakozás / haszontalan dolog elítélése 2. Új-Zéland (ha a növényre gondol, akkor bármely szubtrópusi sziget elfogadható. Pl.: Tajvan) 3. Batu kán / tatárok serege átkel a befagyott Dunán / Esztergomot nem tudják elfoglalni, de a várost és Óbudát elpusztítják 4. az alábbi <u>szövegek</u> közül legalább egy szerepel, és a többinek nem mond ellent: a papír átnézetében látható <u>ábra</u> , bordázat, a <u>származására</u> , minőségére utaló <u>gyári</u> jel, ahol a papír <u>áttetszőbb</u> / vízjegy / víznyomat 5. Tasman-tenger 6. vízköpi / esőcsatornaszáj / ereszcsonna / vízlevezető csatornacső / zablakarika / torzkép	Keresés	Referenz kérdés
	56.	Az alábbi információkból a versenyzőnek csak az oldalszámot kell odaírnia. Az itemre is azért lehet pontot adni. A kötettség sem kötelező, bár azzal pontosabb. Példák: 1. Magyar szótár, 346. p. / Szólások és közmondások 1352. p. 2. Biológiai lexikon, 2. köt. 433. p. / Magyar nagylexikon 11. köt. 106. p. / Britannica Hungarica 1. köt. 546. p. / Akadémiai kislexikon, 968. p. 3. A magyarok krónikája 98. p. / Magyarország történeti kronológiája, I. köt. 148. p. 4. Magyar értelmező kéziszótár 1480. p. / A magyar nyelv értelmező szótára, VII. köt. 533. p. / Magyar nagylexikon, 18. köt. 550. p. / Magyar Larousse, 3. köt. 1112. p. / Könyvtári fogalmak kiegészítője, 256. p. 5. Középiskolai földrajzi atlasz, 90. p. / Földrajzi atlasz középiskolásoknak, 93. p. / Földrajzi világtalasz, 152. p. / Földrajzi atlasz, 102. p. / Mindentudó világtalasz, 191, 195, 196. p. 6. Francia magyar nagyszótár, 629. p. / Francia – magyar kéziszótár, 401. p.	Hivatkozás	Oldalszám
c)	57.	pl.: Magyar szótár / Szólások és közmondások / Magyar szótár / Szólások és közmondások (a választ nem tartalmazza)	Keresés	Forráskeresés témában
	58.	pl.: Biológiai lexikon / Magyar nagylexikon / Britannica Hungarica	Keresés	Forráskeresés témában
	59.	pl.: Magyarország történeti kronológiája / A magyarok krónikája / A magyar történelem kronológiája (a választ nem tartalmazza)	Keresés	Forráskeresés témában
	60.	pl.: Magyar értelmező kéziszótár / A magyar nyelv értelmező szótára / Magyar Larousse / Könyvtári fogalmak kiegészítője	Keresés	Forráskeresés témában
	61.	pl.: Földrajzi atlasz középiskolásoknak / Földrajzi világtalasz / Földrajzi atlasz / Mindentudó világtalasz / Földrajzi atlasz középiskolásoknak	Keresés	Forráskeresés témában
	62.	pl.: Francia magyar nagyszótár / Francia – magyar kéziszótár / Akadémiai francia - magyar kéziszótár / Francia - magyar szótár nyelvtanulóknak	Keresés	Forráskeresés témában

5. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyagegység	Tudáselem
a)	63.	A – teljes mértékben	Forráskiválasztás	Relevancia
	64.	B – egyáltalán nem	Forráskiválasztás	Relevancia
	65.	C – teljes mértékben	Forráskiválasztás	Relevancia
	66.	D – teljes mértékben / részben foglalkozhat vele	Forráskiválasztás	Relevancia
	67.	E – részben foglalkozhat vele	Forráskiválasztás	Relevancia
	68.	A – lektorált / ellenőrzött	Forráskiválasztás	Hitelesség
	69.	B – nem a témában képzett szakember írta	Forráskiválasztás	Hitelesség
	70.	C – ellenőrzött	Forráskiválasztás	Hitelesség
	71.	D – lektorált	Forráskiválasztás	Hitelesség
	72.	E – nem a témában képzett szakember írta	Forráskiválasztás	Hitelesség
	73.	A – részletes ismeretközlő	Forráskiválasztás	Relevancia
	74.	B – felszínes	Forráskiválasztás	Relevancia
	75.	C – népszerűsítő, a tények dokumentáltak	Forráskiválasztás	Relevancia
	76.	D – ismeretközlő	Forráskiválasztás	Relevancia
	77.	E – népszerűsítő, de nem minden tény dokumentált, feltételezéseket is tartalmaz	Forráskiválasztás	Relevancia
	78.	A – biztos / elképzelhető	Forráskiválasztás	Relevancia
	79.	B – biztos nem	Forráskiválasztás	Relevancia
	80.	C – biztos / elképzelhető	Forráskiválasztás	Relevancia
	81.	D – biztos / elképzelhető	Forráskiválasztás	Relevancia
	82.	E – elképzelhető	Forráskiválasztás	Relevancia
b)	83.	A / C / D	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	84.	A / C / D	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	85.	Az alábbiak közül egy. Az indok csak a megfelelő forrással kapcsolatban fogadható el. C) forrás, mert - a szövegrészletből látszik, hogy biztosan foglalkozik a vizes vonatkozásokkal, - ha nem is tudományosan lektorált, de ellenőrzött hírportálon jelent meg, - célja az ismeretterjesztés, mint az én írásomnak is, - hivatkozik, forrásokat használ. A) forrás, mert - van benne szó a vízzel kapcsolatos tudományos tevékenységéről, - a felkínáltak közül a legtudományosabb megközelítésű, - a felkínáltak közül a legrészletesebb adatokat közlő, - szerzője a műszaki tudományokban jártas, információi hitelesnek tekinthetők. D) forrás, mert - biztosan ellenőrzött adatok vannak benne, hiszen elismert lexikon, - életrajzi adatokra is szükségem lesz, azok biztosan benne vannak, - a lexikon tömörségének köszönhetően a legfontosabb információk benne vannak.	Forráskiválasztás	Forrás értékelése
	86.	mint a 85. itemnél	Forráskiválasztás	Forrás értékelése

6. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyagegység	Tudáselem
a)	87.	Igen,	Keresés	Katalógusrekord értelmezése
	88.	a Hajós sétány 27-ben / a Hajós sétányon / a Hajós fiókban.	Keresés	Katalógusrekord értelmezése
b)	89.	V 74 csak pont így, más számmal vagy jelöléssel együtt nem	Keresés	Raktári jelzet
c)	90.	Nem a teljes művet tartalmazza,	Forráskiválasztás	Katalógusrekord értelmezése
	91.	mert a címmezőben szerepel, hogy <u>rövidített</u> (, átdolgozott) kiadás / a <u>sorozati</u> címből: Klasszikusok könnyedén.	Forráskiválasztás	Katalógusrekord értelmezése
d)	92.	Igen,	Forráskiválasztás	Katalógusrekord értelmezése
	93.	mert a terjedelemtől az ill. rövidítés azt jelenti, hogy illusztrált / címnél látható, hogy van illusztrátora.	Forráskiválasztás	Katalógusrekord értelmezése

7. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyagegység	Tudáselem
a)	94.	Igen,	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés
	95.	Platon már az ókorban megemlíti egy művében Atlantiszt (és az a regénybeli idő előtt volt).	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés
b)	96.	Igen,	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés
	97.	a gép kifejezetten összeadásra volt alkalmas.	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés
c)	98.	Igen,	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés
	99.	a tornyot 1889-ben építették, (és az a regénybeli idő előtt volt.)	Információhasználat	Szövegértés, értelmezés

8. feladat

Fel.	Item	Megoldás magyarázatokkal	Tantervi tananyagegység	Tudáselem
a)	100.	Zeusz	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés
	101.	Gémes Szilvia	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés
	102.	Tritón	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés
	103.	Égei	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés
	104.	városa	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés
	105.	könyvek	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés
	106.	főveny	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés
b)	107.	szigony	Információhasználat	Szövegértés, adatkikeresés

Köszönjük, hogy részt vesz a könyvtárhasználati tehetségfejlesztésben!